

เทศน์เช้า วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ฟังธรรมะสังฆธรรม สังฆธรรมเป็นความจริง ความจริงมันเป็นอย่างไร
ความจริงเป็นนามธรรม นามธรรมมันอยู่ที่ไหน

จิตใจคนที่เป็นธรรมนะ จิตใจคนที่เป็นธรรมเขาชวนชวย เขาแสวงหา แสวงหาสิ่งที่เป็น
ความสงบระงับ แต่อย่างเราจิตใจหยาบๆ ไปวัดไปวา ก็อยากกร้าอยากรวย อยากกร้าอยากรวยถ้ามี
อำนาจวาสนามันก็ร่ำมันก็รวยตามนั้นจริงๆ เพราะกรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน ใครทำดีได้
ดี ทำชั่วได้ชั่วไง การกระทำอันนั้นไง การกระทำโดยมีสติสัมปชัญญะ เราดูแลรักษาของเรา
ธุรกิจการค้าของเราด้วยความไม่ประมาท มันก็ประสบความสำเร็จของมัน โดยเหตุโดยผลนั้น แต่
ถ้าเราประมาทเลินเล่อไป ให้มันลอยมาจากฟ้าๆ ไม่มีหรอก

ฉะนั้น ทำดีดีกว่าขอพร การกระทำ ทำดี สังฆธรรมอันนี้มันสำคัญมากเลย องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”
พระพุทธเจ้าไม่ให้ประมาทในชีวิต ไม่ให้ประมาทในหน้าที่การงานของเรา ไม่ให้ประมาทใดๆ
ทั้งสิ้น

เวลาไม่ประมาทขึ้นมา เราเป็นผู้ใหญ่ คนที่ไปวัดไปวาแล้วมีความคุ้นเคย มีความคุ้นเคย
มีความคุ้นเคยกับข้อวัตรปฏิบัติ มันก็คุ้นเคยใจใหม่ คนมาใหม่ๆ เขาต้องดัดแปลงของเขา เด็กมัน
มาของมันก็ประสาของมัน เด็กมันไร้เดียงसानะ มันคิดมันพูดอะไรถูกต้องหมดนะ แล้วเวลา
พระ คูตี เวลาไปโรงเรียนนะ “นักเรียน อย่าสูบบุหรี่นะ” ครูมันสูบบุหรี่เลย “นักเรียนอย่าสูบ
บุหรี่” มันชี้เลย ครูสูบบุหรี่ มันก็รู้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไปสอนเขาไป

นี่ก็เหมือนกัน มันไร้เดียงสาประสาของมันก็คิดของมัน ถ้าคิดของมัน เราต้องมี
สติปัญญามากกว่าเขา ต้องด้วยเหตุด้วยผลของเขา เราต้องกล่อมกล่าเขา กล่อมกล่าเขาไป เวลา

มันออกไปมันจะบอกเลย “นั่งอยู่เต็มศาลา ทำไมต้องออก ทำไมหนุต้องออกคนเดียว ถ้าออกต้องออกหมด ประชาธิปไตยฯ” มันจะอ้างไปนุ่นเลยละ

อันนั้นเราก็ต้องมีเหตุมีผลสั่งสอนเขา กาลเทศะ กาลเทศะของคน เห็นไหม เวลาเราพูดบ่อยมากนะ “อย่าดูถูกความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า” พระอริยเจ้าเขานิ่ง นิ่งเพราะอะไรละ นิ่งเพราะเขามีสติสัมปชัญญะ เขามีสติในหัวใจของเขา เขาทำทันในความรู้สึกนึกคิดของเขา ถ้าเขาทำทันในความรู้สึกนึกคิดของเขา ถ้าพูดออกไปแล้วมันเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษละ

ไอ้ของเรานั้นปฏิกูลชน เวลาคิดสิ่งใดมันก็ส่งออกหมด มันพุ่งออกไปเลย นี่ไง เวลามีปัญหาๆ ปัญญาทางโลก ปัญญาเป็นวิชาชีพ ปัญญาทางทฤษฎี ปัญญาเป็นปัญญาในทางวิชาการ แต่ปัญญาในพระพุทธศาสนา ปัญญาในพระพุทธศาสนานี้ปัญญารู้เท่าทันอารมณ์ของตน ปัญญารู้เท่าทันกับความรู้สึกนึกคิดของตน ถ้าความรู้สึกนึกคิดของตน สิ่งทีความรู้สึกนึกคิดมันเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริง พูดออกไปมันเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ ถ้าไม่เป็นประโยชน์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า สิ่งที่เป็นจริงถ้าไม่เป็นประโยชน์ เราก็ไม่พยากรณ์

สิ่งที่เป็นจริงๆ ถ้าไม่เป็นประโยชน์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่พยากรณ์ คือไม่พูดออกไปไง ถ้าพูดออกไปแล้วมันกระทบกระเทือนกัน มันกระทบกระเทือน ทั้งๆ ที่ความจริงนะ เป็นความจริง แต่ไอ้คนฟังมันไม่รู้ว่านั้นเป็นความจริงไง ถ้าไม่รู้ว่เป็นความจริง มันก็คิดของมันไปเองไง นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตำเอียงอีกละ เห็นคนที่ชอบใจก็พูดจาอ่อนหวาน เวลาคนที่ไม่ชอบใจก็พูดจารุนแรง

จะรุนแรง อ่อนหวานก็แล้วแต่ ไม่สำคัญ สำคัญที่ว่ามันมีเหตุผลหรือไม่ เวลาหลวงตาท่านพูด ถ้าคนที่จิตใจเป็นธรรม จิตใจแสดงออกไปมันมีคุณธรรมออกไป ถ้าจิตใจที่ไม่เป็นธรรม มันมีแต่เสียงเฉยๆ เสียงนั้นนะเสียงลมพัดก็ได้ เสียงลมพัด เสียงใบไม้ไหว มันก็เสียงเหมือนกัน แต่เวลาคนที่มีความธรรมๆ มันมีความธรรมหรือเปล่า

ถ้ามีความธรรม ถ้าอ่อนหวาน อ่อนหวานก็จิตใจของเขา จิตใจของเขาเป็นคนนุ่มนวล คนนุ่มนวล ก็เลสมันนุ่มนวลอย่างไร มันก็ต้องสิ่งที่เข้าไปสมคูลกับเขา คนที่เข้มข้น คนที่โทสจริต คนที่รุนแรงก็ต้องรุนแรงกับเขา รุนแรงเพื่อให้มีสติยังคิดอันนั้นไง ถ้าสติยังคิดอันนั้น ธรรมโอสถมันจะไปยับยั้งอันนั้นไง

จะนุ่มนวลอ่อนหวาน จะรุนแรงขนาดไหน สำคัญที่มันมีเหตุมีผลหรือเปล่า สำคัญตรงนี้ สำคัญที่มีเหตุมีผล เขาวามีคุณธรรม เสียงนั้นไม่ใช่เสียงธรรมดา เสียงนั้นมันมีเหตุมีผลของมัน ถ้าเหตุผลอันนั้นจะเป็นประโยชน์ใด ถ้าเป็นประโยชน์อันนั้น สิ่งนั้นถึงจะเป็นประโยชน์ นี่ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ไง ถ้าฟังธรรมเพื่อเหตุนี้

ความนิ่งอยู่ๆ พอนิ่งอยู่เพราะอะไรล่ะ นิ่งอยู่เพราะว่ามันพูดออกไปแล้ว สิ่งที่เป็นความทุกข์ที่สุดของบัณฑิตนะ ทุกข์มาก อยู่กับคนพาล คนพาลไม่มีเหตุไม่มีผล แล้วคนพาลไม่มีเหตุไม่มีผล มันทำบ่อยๆ ครั้งเข้า เรายังรู้ได้ว่าสิ่งนั้นเป็นคนพาล คุณติ ความคิดของเราๆ ที่มันคิดขึ้นมาในใจ แล้วมันลากเราไป ลากเราไปสิ่งที่ไม่มีความดีมีผลตลอดไป นี่มันก็เป็นพาล แต่พาลอันนี้ทำไมเรายังไว้วางใจมันล่ะ พาลอันนี้พาลในหัวใจของเรา ถ้าเป็นบัณฑิตๆ ละ บัณฑิตคิดสิ่งที่ดีๆ

เวลาครูบาอาจารย์เทศน์ว่าการ สิ่งที่เป็นธรรมๆ เราต้องเหยียบคันเร่ง เหยียบคันเร่งถ้ามันคิดดี อยากดี อยากทำความดี เราต้องรีบๆ ทำ แล้วทำมากๆ ด้วย แล้วถ้าสิ่งที่มีมันเป็นโทษๆ ต้องมีเบรกไว้ๆ เบรกห้ามล้อมัน เบรกเวลามันคิด คิดสิ่งที่ไม่ดี คิดสิ่งที่ไม่ทำ

เรารู้ สิ่งใดที่ทำแล้วมันไม่ดีเลยๆ แต่เรายังยังซังใจเราไม่ได้เลย ยับยังซังใจไม่ได้ นี่เราไม่มีเบรกใจ แล้วสิ่งที่มีมันจะมีการกระทำอย่างนี้มันต้องฝึกหัดขึ้นมาๆ นี่ไง พระอรียเจ้าที่มีปัญญา ปัญญาเขารอบรู้ในกองสังขาร รอบรู้ในความรู้สึกนึกคิดใจ นี่ไง ปัญญาในพระพุทธศาสนาคือปัญญารอบรู้ในกองสังขาร สังขารคือรูป เวทนา สัญญา สังขาร สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่งใจ ถ้ามันรู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตน โลก โกรธ หลง เวลามันหลงไป หลงอารมณ์ความรู้สึกของตน เวลาโกรธ โกรธจนหูตาแดง โกรธแล้วมันยังพอใจจะโกรธอีกนะ นี่ไง มันไม่เท่าทัน

แต่ถ้าพระอรียเจ้าเขารู้สึกของเขาอย่างนั้น ถ้าเขารู้สึกของเขา ถ้ามันเป็นประโยชน์นะ มันเป็นประโยชน์ อย่างเช่นปัจจุบันนี้มันเป็นประโยชน์เพราะเราเป็นคนพูดคนเดียว เป็นประโยชน์เป็นเวลาใจ เป็นเวลา หลวงตาเวลาท่านเทศน์ว่าการท่านบอกว่า เวลาธรรมมันจะได้ออก เวลาธรรมได้ออก เวลาเหตุผลได้ออกใจ ถ้าเวลาเหตุเวลาผลได้ออกขึ้นมา ก็เลสมันกลัว กลัวตรงนี้ ก็เลสมันกลัวเหตุกลัวผลใจ แต่กิเลสมันไม่มีเหตุผล

เหตุผลจะดีขนาดไหน ถ้าเรามีสติปัญญา เรายับยั้งมันได้นะ ธรรมนั้นชนะกิเลสของเราประเดี๋ยวนะ ประเดี๋ยวมันพลิกมันแพลงขึ้นไปนะ เหตุผลที่เราว่ามันเป็นธรรมๆ มันอ้างใช้เลย

“ใช่ เราก็รู้เราก็เห็น เอาไว้ก่อน” เราก็รู้เราก็เห็น มันแขวนไว้ก่อน มันก็ขอทำชั่วคราวก่อน กิเลสร้ายนัก แล้วกิเลสนี้ไง เวลาจะชำระล้างกิเลสมันถึงต้องมีทาน คำว่า “ทานของเรา” ทานทานเพื่ออะไรละ ไอ้สิ่งที่โยมเสียดสละๆ ไอ้นี้เป็นวัตถุนะ ทานคือเปิดใจกว้าง มันเป็นจิตใจที่ยอมรับเหตุรับผล คนที่ฟังฝ่ายตรงข้ามได้ไง คนที่ฟังเหตุผล ถ้ากิเลสอวิชชามันครอบงำหัวใจเราทั้งหมด มันยึดมั่นถือมั่นของมันทั้งหมดเลย มันอ้างอิงของมันทั้งหมด กิดดี กิดประเสริฐ กิดยอดเยี่ยม กิดดีทำดี ยอดเยี่ยมๆ...ทำเสร็จแล้วคอตก

นี่ไง แต่ถ้าเราเสียดสละ เราเปิดกว้าง เราก็ยอดเยี่ยม แต่มันจริงหรือ แล้วสังขารขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าละ นี่ไง เวลาคนวัดที่คุณงามความดีเขาวัดกันด้วยศีล ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ ศีลนี้เป็นเครื่องวัดใจ ไม่อย่างนั้นความดีๆ ความดีจะทะเลาะกันไง เราก็มุมมองทั้งนั้นนะ เป็นความดีของเราทั้งนั้นนะ

แต่ความดีๆ เป็นกาลเทศะไง เด็กๆ มันก็อยู่สุขอยู่สบายของมัน ถ้าพ่อแม่ดูแลรักษานะ ขอให้มันศึกษาให้มันมีสติปัญญา พยายามฝึกหัดตัวเองให้เป็นผู้ใหญ่ นั่นก็เป็นความดีของเด็กเราโตขึ้นมาแล้ว เราเป็นวัยทำงาน เราก็เป็นความดีของเรา ถ้าเราชราภาพแล้ว ชราคร่ำคร่าแล้ว เราก็ขยับยั้งชั่งใจของเรา ผู้ที่อยู่ข้างเคียงของเรา เขาก็ดูแลเราเหมือนกัน แต่ดูแลไม่ทันใจๆ มันเป็นไปตามวัยๆ นี่พัฒนาการของมันไง ถ้าพัฒนาการของมัน สิ่งที่พัฒนาการของมัน นี่พูดถึงทางโลกที่เป็นชีวิตจริงของเรานี้แหละ แล้วจิตละ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมาจากไหน

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ จิตไม่มีชราคร่ำคร่า มันไม่มีชราคร่ำคร่า เด็กมันก็รู้ภาษาเด็กนะ ผู้ใหญ่ก็รู้ภาษาผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าก็รู้ภาษาผู้เฒ่า ตายไปแล้วผู้รู้ก็ยังมีอยู่นะ ผู้รู้มันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนะ ธรรมะมันจะเข้าไปค้นคว้าตรงนี้ ถ้าเข้าไปค้นคว้าตรงนี้ กิเลสตัวสุดท้ายคือตัวที่อาลัย อารมณ์ ความทุกข์ความยาก ความลำบากลำบาก นั่นก็เป็นกิเลส มันก็เป็นความทุกข์ไปทั้งนั้นนะ แต่สุดท้ายนะ เวลามันอาลัยอารมณ์ กิเลสที่ละเอียดที่สุด มันอาลัยอารมณ์ มันเฉา มันเศร้า มันหงอยเหงา นั่นนะกิเลสตัวสุดท้าย พูดถึงมันไม่มีความเสียหายอะไรเลย ทุกอย่างมันก็พอมันทั้งนั้นนะ แต่ทำไมมันเหงาละ ทำไมอาลัยอารมณ์ละ เห็นไหม ถ้ากิเลสที่ละเอียดๆ เข้าไป เป็นขั้นๆ เข้าไป สิ่งที่มันต้องพลัดพราก พลัดพรากจากสิ่งที่ไม่สถานะของมัน ถ้าพลัดพรากไปๆ

ฉะนั้น คำว่า “สวรรค์ในอก นรกในใจ” อารมณ์ความรู้สึกหนึ่งก็ภพชาติหนึ่ง ความคิดหนึ่งก็เป็นภพชาติหนึ่ง นั่นนะปฏิจกสมุปปาท อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญญานํ

มันปัจจัยการของมัน ถ้าคนมีสติมีปัญญา มันจะจับต้องของมัน แล้วจับต้องของมันนะ คนมัน
แสวงหาอริยทรัพย์ เราได้ทรัพย์สมบัติมา เราจะภูมิใจมาก ทรัพย์สมบัติทางโลกเขาวัดกันได้ด้วย
คุณค่าของมันใช่ไหม

นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามีสติยับยั้ง
ความคิดของเราได้เราก็แปลกประหลาดแล้ว ถ้าจิตมันสงบแล้วถ้ามันไปเห็นสติปัฏฐาน ๔ เห็น
สติปัฏฐาน ๔ โดยจิต โดยตามความเป็นจริง มันไปเห็นทรัพย์ มันอริยทรัพย์ ทรัพย์จากภายในใจ
ทรัพย์อย่างนี้

ทรัพย์จากภายนอก คุณิ มันทรัพย์สาธารณะ แต่อริยทรัพย์ ทรัพย์ของเรามันอยู่กับจิตใจ
ใหม่ จิต คุณิ เวลาที่มีความทุกข์ความยากในหัวใจมันจะฝึใจมาก คิดแล้วคิดเล่า คิดแล้วคิดเล่า แต่
เวลาถ้าจิตมันสงบเข้าไปแล้ว เดี่ยวมันฝึใจๆ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตมันเคยสุขสงบ
อารมณ์อย่างนั้นเราเคยทำได้ เวลาเคยทำได้แล้วมันอยากจะได้อีก ได้อีกมันก็ต้องฝึกหัดๆ จนมี
ความชำนาญ ความชำนาญ พอชำนาญแล้ว จิตสงบแล้วก็ขึ้นเห็นสติปัฏฐาน ๔ มันเห็นทรัพย์
มันเป็นชั้นๆ เข้าไปนะ ทรัพย์ละเอียดเข้าไป แล้วมันเห็นอย่างนั้น มันรู้อย่างนั้นนะ นี่ใจ หัวใจ
ดวงใดไม่มีมรรค หัวใจดวงนั้นไม่มีผล หัวใจดวงใดที่ปฏิบัติแล้วไม่มีการกระทำอย่างนี้ มันไม่มี
ความจริงขึ้นมา

สิ่งที่เราศึกษากันนี้เป็นสัญญาๆ สัญญาคือความจำ ความจำคือสัญญาชาตญาณ จิตเวียนว่าย
ตายเกิดในวัฏฏะแต่ละภพแต่ละชาติ พันธุกรรมของมันได้ตัดแต่ง ตัดแต่งคือย้าคิดย้าทำ ย้าคิดย้า
ทำงานเป็นจรตจนเป็นนิสัย ภพชาติหนึ่งมันก็เป็นนิสัยหนึ่ง สันดานหนึ่ง ติดกับจิตดวงนั้นไป คน
ที่ทำคุณงามความดี ความดีต่อเนื่อง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ เป็นพระ
โพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มีแต่เสียสละ มีแต่ทำคุณงามความดี ทำคุณงาม
ความดีจนจิตนั้นมันมีอำนาจวาสนา จิตนั้นมีบารมี

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเกิดที่ลุมพินีวัน “เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติ
สุดท้าย” เกิดมาเปล่งวาจาเลย “เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย” ความพร้อมเตรียมมาพร้อมเลย
แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกประพฤติปฏิบัติขึ้นไปแล้ว จะเป็นความจริงขึ้นมา
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ ตรัสรู้ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย
มรรคญาณ ด้วยมรรค ๘ ด้วยมรรค ด้วยสัจจะความจริง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากระทำ

อย่างนั้นมันถึงเป็นความจริงขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ไง การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่มันตัดแต่งพันธุกรรมๆ มา

แต่ในปัจจุบันนี้มาเกิดเป็นเรา เราก็ค้นคว้าเลย ทำไมมันเป็นอย่างนี้ ทำไมเป็นอย่างนี้

เป็นอย่างนี้ก็ทำมา ทุกคนทำของตัวเองมา ความรู้สึกนึกคิดมันตัดแต่งกันมาอย่างนี้ แล้วเราในปัจจุบันนี้เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ไง นี่ไง ที่เราทาน สิด ภาวนา ก็มาปรับแต่งพันธุกรรมของมัน ถ้าใครมีสติปัญญาขึ้นมา การประพฤติปฏิบัติ กิริยาของมันๆ กิริยาก็คืออาการของจิต ถ้าจิตมันสงบไปแล้วไปเห็นอาการของมัน จับตัวมันได้ มันตัดแต่งของมัน ถ้าตัดแต่งของมัน มันเป็นพระอรหันต์ในชาตินี้เลย ไม่ต้องตัดแต่งไปไกลอีกแล้วถ้ามันเกิดมรรคเกิดผลในใจ ถ้ามันเกิดมรรคเกิดผลในใจ พระอริยเจ้าจะเป็นพระอริยเจ้ามันเป็นที่นี่ไง

แล้วไอ้ความพาล คนพาล พาลในใจ พาลในใจมันก็เป็นอวิชาใจ แต่ถ้าเป็นบัณฑิต บัณฑิตก็เป็นวิชาใจ ถ้าเป็นวิชาขึ้นมา วิชาสังขารที่มันเกิดขึ้นมา ในการกระทำ ระหว่างสงครามธาตุ สงครามชั้นไหน ครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านประพฤติปฏิบัติ สงครามธาตุ สงครามชั้นไหน มันจะมีสงครามขึ้นมาได้มันต้องทำความสงบของใจขึ้นมาก่อน ถ้าใจสงบแล้ว สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน

สงครามจะเกิดบนที่ไหนล่ะ สงครามที่เกิดบนโลกนี้ก็เป็สงครามโลก สงครามมันเกิดในภูมิภาคใดมันก็เป็นผลประโยชน์ของรัฐนั้น แต่ถ้าเป็นผลประโยชน์ของใคร ผลประโยชน์ของใคร ผลประโยชน์ คุณติ การกระทำ ใครทำสิ่งใด ใครทำหน้าที่การงานเข้ามา เขาก็ได้ผลตอบแทนของเขา ไอ้เราทำบุญกุศลขึ้นมามันก็เป็นบุญของเรา บุญของเราคืออะไร บุญของเราสิ่งที่เราเสียสละไปแล้ว กลับไปแล้วให้นึกถึงสิ มันสดๆ ร้อนๆ มันไม่บูด ไม่เสีย ไม่เน่า อาหารที่เสียสละไปแล้ว กลับไปบ้าน อีก ๑๐ ปีข้างหน้านึกถึงอาหารนี้มันยังสดๆ ร้อนๆ อยู่เลย

สดๆ ร้อนๆ เพราะมันเป็นทิพย์ เป็นทิพย์เพราะมันเป็นนามธรรม มันเป็นนามธรรม สิ่งนั้นนะที่มันฝังกับใจไป ใครทำสิ่งใด ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว จะรู้หรือไม่รู้มันเป็นข้อเท็จจริงของมัน เวลาตายไป ที่เป็นทิพย์สมบัติๆ เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม

เทวดา อินทร์ พรหมไม่มีตลาด ไม่มีสินค้าให้ซื้อขาย มันเกิดขึ้นมาจากความเป็นทิพย์ในใจอันนั้น มันเป็นทิพย์ๆ นี่พูดถึงผลของท่านไง แต่เราไม่รู้ เราไม่รู้ ในปัจจุบันนี้เราก็เรียกร้องเอาทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกอย่างนั้น แล้วทุกคนก็ว่านั่นทำดีที่สุดเลย แล้วคนดี คนดีก็ทะเลาะกัน คนดี คนดีก็ขัดแย้งกันด้วยความดีอันนั้น นี่ไง นี่ผลข้างนอก

แต่ในการทำความสงบของใจเข้ามา ถ้ามันดีจริง ดีจริง เราต้องเอาจิตของเราไว้ในอำนาจของเราได้ เอาจิตของเราๆ จิตของเราไว้ในอำนาจด้วยสติ ด้วยคำบริกรรม มันสงบระงับเข้ามาสิ่งที่เคลื่อนที่ที่เร็วที่สุด คิดถึงอเมริกาเดี๋ยวนี้ คิดถึงดวงจันทร์เดี๋ยวนี้ คิดถึงดาวอังคารเดี๋ยวนี้ มันไปแล้ว จิตนี้เร็วที่สุด เราใช้สติปัญญาของเราขยับยั้งไว้ให้เป็นสมาธิ สิ่งที่เคลื่อนที่ที่เร็วที่สุดแล้วมันนิ่งอยู่ มันมีพลังงานของมัน ถ้ามีพลังงานของมัน ยกขึ้นสู่วิภัสสนาๆ มันทะลุทะลวงเข้าไปสู่หัวใจดวงนั้น สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน มันเป็นผลประโยชน์ของใคร ผลประโยชน์ของใคร...ผลประโยชน์ของผู้ที่กระทำ

ครูบาอาจารย์ของเราเวลาท่านเทศน์ว่า การ ท่านพูดถึงเรื่องประโยชน์นะ เรื่องธรรมเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านพูดถึงสังฆกรรมของท่าน ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ไม่ลำเอียงบ้านของคนจนและคนรวย มันสอดส่องแสงไปทุกบ้านทุกเรือนเสมอกันหมด ไม่มีบ้านเล็ก บ้านน้อย บ้านใหญ่ ดวงอาทิตย์มันไม่เกียกว่าบ้านเล็ก บ้านน้อย บ้านใหญ่ มันส่องแสงสว่างไปเหมือนกันทั้งหมดเลย สังฆกรรมๆ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าส่องแสงไปทั้งหมดเวลาเทศน์ว่า การ ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชั้นสัตว์

มันอยู่ที่ใจของเราใจ เราเปิดกว้างมากน้อยแค่ไหน เราฝึกหัดได้มากน้อยแค่ไหน เราทำได้ดีมากน้อยแค่ไหน ถ้าเราทำดีของเราจริงๆ ถ้าทำดีของเรา เวลาทำดี ทำดีต้องได้ผลตอบแทนเวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติ นั่งสมาธิตั้งแต่ ๖ โมงเย็นถึง ๖ โมงเช้า ๑๒ ชั่วโมงมันเจ็บปวดแสบร้อนขนาดไหน หัวเข่า ก้น มันจะเจ็บปวดแสบร้อนขนาดไหน ทำดีๆ ทำดีได้ความเจ็บปวดแสบร้อนอย่างนั้นหรือ นี่คือความดีหรือ แต่ความดีเจ็บปวดแสบร้อนนั้นมันเป็นเวทนา มันเป็นข้อเท็จจริง มันเป็นสิ่งที่ต้องพิสูจน์กันไง ถ้าพิสูจน์กัน ถ้าจิตมันลง จิตมันปล่อยหมด มันว่างหมดเลย มันสุขหมดเลย เหมือนร่างกายไม่มี มีจิตที่่องแผ้วอยู่ มันเกิดจากอะไรละ

สงครามชาติ สงครามชั้น ถ้าสงครามชาติ สงครามมันเกิดขึ้น ผลประโยชน์ของใครละ ก็ผลประโยชน์ของจิตดวงนี้ไง ผลประโยชน์ของจิตดวงที่เห็นใจ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

ใจ จิตที่เวียนว่ายตายเกิด สิ่งที่มีประพฤติกปฏิบัติขึ้นมา จิตมันสงบแล้วมันรู้สึกตัวมันเป็น สัมมาสมาธิ แล้วมันวิปัสสนาของมัน วิปัสสนาสงครามระหว่างกิเลสกับธรรมที่มันต่อสู้กันนะ แล้วมันพิจารณาของมันไปโดยข้อเท็จจริงของมัน แล้วมรรคสามัคคี มัคคะมันสมคูลของมัน มัน พิจารณาของมันจนสมคูลของมัน มันรวมตัวลงสมุจเฉทปหาน จิตนี้ผ่องแผ้ว

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่เคยรู้เห็นตัวมัน เราก็ทำความสงบของใจของเราขึ้นมา จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันเป็นไปด้วยบุญและบาป ถ้ามีบาปก็จะทุกข์ยาก ถ้ามีบุญกุศลก็ ประสบความสำเร็จของมัน แต่เวลาจิตสงบแล้วเราวิปัสสนาของเรา จิตที่วิปัสสนาจะทำลายตัว มันเอง เวลาทำลายตัวมันเอง นี่สงครามธาตุ สงครามขั้นธ ตัวจิตนี้มันเป็นตัวอภิปธรรม ตัวที่มี คุณธรรมจริง นี่สมบัติของจิตๆ แล้วมันอยู่ไหนล่ะ มันอยู่ในหัวใจเราทุกๆ คนนี่แหละ

ฉะนั้น เริ่มต้นจากการทำทาน โยมชวนขวยกันมา มาเพื่อทำบุญกุศล นี่เป็นบุญกุศล บุญ กุศลอย่างนี้มันเป็นอามิส มันเป็นแรงขับ รถของใครน้ำมันเต็มถังจะไปได้ไกลที่สุด รถของใคร น้ำมันครึ่งถังก็ไปได้ครึ่งทาง รถของใครน้ำมัน ๑ ใน ๔ ก็ไปได้ระยะทางเท่านั้น นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นอามิสๆ คือน้ำมันที่จะขับเคลื่อนจิตนี้ให้มันขับเคลื่อนไปข้างหน้า นี่คือผลของบุญ

แต่ผลของมรรค ผลของการกระทำ มันเป็นรถเรืองแสง รถที่ไม่ต้องเติมน้ำมัน รถที่มันมี คุณภาพในตัวมันเอง เพราะจิตไม่ต้องการอะไรทั้งสิ้น มันไม่ต้องการสิ่งใดๆ เลย แต่กว่าจะไม่ ต้องการมันก็ต้องมีคุณธรรมขึ้นมา ทำความเป็นจริงขึ้นมาจากจิตดวงนั้น ใจ แล้วจิตดวงนั้นมันอยู่ ที่ไหนล่ะ มันอยู่ที่หัวใจของเราละ

ฉะนั้น ในพระพุทธศาสนานี้มันเป็นศาสนาแห่งเหตุและผล เป็นศาสนาให้ประพฤติก ปฏิบัติขึ้นมา ให้หัวใจเราเป็นตามข้อเท็จจริงนั้น นี่ธรรม ไม่เชื่อใครทั้งสิ้น ไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อผลของการปฏิบัติ เชื่อผลของการชวนขวยของเรา เชื่อผลเรื่องศีล สมาธิ ปัญญา เรื่องมรรค เรื่องผลในใจนี้ ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาละ เป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติภูมิจอกกับใจดวงนั้น เอวัง